

Tirsdag den 25. februar 2025

Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev
Havnevej 45
4591 Føllenslev
CVR 41662387
info@miljohf.dk
www.miljohf.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg

Klage over Kystdirektoratets dispensation til 3D-seismisk undersøgelse inden for strandbeskyttelseslinjen

Dispensationen blev givet til Equinor Low Carbon Solutions Denmark A/S af Kystdirektoratet den 31. januar 2025, J.nr. 2025 – 5678.

Klager: Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev, Havnevej 45, 4591 Føllenslev

Klagen er udarbejdet i samarbejde med Miljøforeningen Ren Nekselø Bugt samt Miljøbevægelsen NOAH.

Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev er en lokal forening, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. Vi klager hermed over, at Kystdirektoratet har givet dispensation fra naturbeskyttelsesloven, så Equinor Low Carbon Solutions Denmark A/S kan foretage 3D seismiske undersøgelser inden for strandbeskyttelseslinjen på Nekselø og i Nekselø bugt.

Miljøforeningens formål: ”Foreningens formål er at værne om Havnsø-Føllenslevområdet natur og miljø – jord, vand, luft, planter, dyr og mennesker – herunder vandmiljø, udsatte naturområder og Natura-2000-områder, bl.a. Eskebjerg Vesterlyng; samt at bevare og forbedre Havnsø-Føllenslevområdet som et attraktivt sted at bo og holde ferie. Foreningen ønsker at fremme den grønne omstilling og varetage interesserne for de borgere og den natur, der vil blive påvirket af forurenende virksomhed i området.”

Indhold

Klagepunkter.....	2
Bilag 1 - Kritik af habitatvurderingen	8
Bilag 2 - Fotos og screen dumps	16

Indledningsvis skal nævnes, at Miljøforeningen er enig med Kystdirektoratet i, at projektets (3D-seismisk undersøgelse inden for strandbeskyttelseslinjen) eventuelle realisering kræver en dispensation, men vi er ikke enig i, at der gives dispensation.

Hvor der i det følgende står tilladelse, menes tilladelsen til at udføre de seismiske undersøgelser givet af Energistyrelsen og den dispensation, som Kystdirektoratet på det grundlag har givet.

Vores klagepunkter er:

1) at der er givet en tilladelse på baggrund af ansøgning indeholdende **en habitatsvurdering samt væsentlighedsvurdering og konsekvensvurdering, som ikke er fyldestgørende og må vurderes som et partsindlæg**, hvilket hermed påklages. At vurderingerne ikke er fyldestgørende, dokumenteres i vedlagte **bilag 1**. Kritik af habitatsvurderingen af Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev. I bilaget beskrives *blandt andet* det mangelfulde hensyn til marsvin og andre bilag IV arter.

2) alene vægten af de i ansøgningen nævnte **vibrationskøretøjer samt deres tryk/vibration på undergrunden** samt anvendelse af de beskrevne **lyd/luftkanoner** til havs vil dels medføre voldsomme forstyrrelser og ødelæggelse af den sårbare flora og fauna på Eskebjerg Vesterlyng og dels skræmme og skade havets dyr i Nekselø Bugt, hvilket påklages og begrundes i **bilag 1**.

3) med tilladelsen er der givet accept af, at der køres med de tunge vibrationskøretøjer inden for **strandbeskyttelseslinjen**, hvis formål er at bevare de åbne kyster og de landskabelige naturmæssige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne. Kørsel med de nævnte køretøjer (både i en let udgave og i en tung), harmonerer ud fra forsigtighedsprincippet ikke med beskyttelse af stedets/arealets dyre- og planteliv. Disse køretøjer vil uden tvivl. mase og rive vegetationen op samt ødelægge lokale terrænforskelle især i den løse jord. Dette påklages.

4) tilladelsen bygger på en ansøgning fra Equinor, og af dennes bilag 6: 'Vurdering af påvirkninger efter Naturbeskyttelsesloven' fremgår følgende: "Resumé af bestemmelser: Fredningen skal sikre, at der ikke sker ændringer i arealbrug i området. Desuden er der visse forbud mod bebyggelse samt bestemmelser for beplantninger. Vurdering: Seismiske undersøgelser påvirker ingen af de ovenstående formål. Det vurderes derfor, at de seismiske undersøgelser kan udføres indenfor området."

Vi mener, at ovenstående slutning er forkert, idet **formålet med fredningen** er, at arealet "skal henligge i sin nuværende tilstand". I øvrigt skal enhver ændring inden for fredningens område forelægges Fredningsnævnet (hvilket ikke er sket).

Af fredningsbestemmelsen fremgår det yderligere, at **bevoksningen skal bevares og fredes** (og beskyttes som et Natura 2000 område), at kørsel på arealet kun må finde sted på de nævnte veje til de nævnte p-pladser og at der ikke må dannes nye veje eller stier (og kørsel ud over de nævnte veje søges forhindret med store sten). Kørsel med vib-truck der vil mase og rive vegetationen op på og ved siden af de eksisterende hjulspor og sporadisk asfalterede veje, hvor der, som nedenfor beskrevet, er en vægtgrænse på 3,5 tons, er således i modstrid med fredningen af Eskebjerg Vesterlyng – hvilket påklages.

5) via skiltning ved indkørsel til Eskebjerg Vesterlyng fremgår det tydeligt, at køretøjer over **3,5 tons ikke må køre på det fredede areal** (ej heller på asfalterede veje, markveje eller traktorspor).

Se fotodokumentation på bilag 2, figur 1 og 2. De vib-trucks der er beskrevet i ansøgningen, vejer betydeligt mere. Dette forhold (godkendelse/tilladelse til kørsel på Eskebjerg Vesterlyng) påklages.

6) tilladelsen henviser i godkendelsens forudsætninger samt i sagsfremstillingen til **Arter.dk** som kilde til afgrænsning af de steder/registreringer, som de tunge vibrator-køretøjer skal holde mindst 25 m afstand til. Vi mener, at anvendelsen af Arter.dk på ingen måde sikrer et tilstrækkeligt hensyn til fx **markfirbenet** som bilag IV art. De enkelte fund bliver fagligt godkendt, men fundene er tilfældige. Arter.dk er derfor efter vores opfattelse ikke et tilstrækkeligt redskab til at beskytte de bestande, der faktisk findes i området. Frem for at benytte Arter.dk bør der forud for tilladelse laves en egentlig faunaundersøgelse der fastslår, hvad der findes af bestande af markfirben, der bør tages hensyn til under denne omfattende seismiske undersøgelse.

Ifølge det materiale, vi har fået aktindsigt i, fremgår desuden, at denne afstand er resultatet af et forhandlet kompromis, hvis udgangspunkt var en sikkerhedsafstand på **200 m**, men som uden faglig begrundelse i det for os tilgængelige materiale, efter møde mellem Kalundborg Kommunes naturmedarbejdere og CO2 Storage Kalundborgs konsulenter (hvorfra der ikke foreligger et referat), blev reduceret til de i tilladelsen nævnte **25 m**.

I Forvaltningsplan for Markfirben - Beskyttelse og forvaltning af Markfirben (*Lacerta agilis*) og dets levesteder i Danmark Udgivet af Naturstyrelsen, [forvaltningsplan-for-markfirben-2015.pdf](#) citeres bestandstætheder på 30-70 voksne individer per ha. Det indebærer territorieafstande helt ned til 7-15 m. Det betyder, at der i et område kan forekomme mange levesteder som en enkelt registrering i Arter.dk derfor ikke tager højde for, og hvor man med en sikkerhedsafstand på kun 25 m risikerer at ødelægge nærliggende habitater og individer. Markfirbenet benytter forskellige former for huller i jorden på veldrænedes steder, typisk i forbindelse med soleksponerede skråninger. Hullerne kan f.eks. være musehuller, eller det kan være huller, som markfirbenet selv har gravet. Typisk lukker markfirbenet hullet til sit overvintringshul med græsser eller blade. I dette hulrum, som typisk ligger 0,3-0,5 m under jordoverfladen, tilbringer markfirbenet 6-7 måneder i sammenrullet tilstand.

De 25 meter er med andre ord **alt for lille en afstand** til at beskytte markfirbenets levesteder og æg. De stedfaste markfirben er gode til at finde rundt på lokaliteten, og næsten alle markfirben finder tilbage til deres egen home range, selv om de bliver fanget og sat ud op til 100 m væk. Bliver dyrene derimod udsat længere væk, kan de ikke finde tilbage til deres eget "territorium" (Strijbosch et al., 1983. Homing behaviour of *Lacerta agilis* and *Lacerta vivipara* (Sauria, Lacertidae). *Amphibia-Reptilia* 4: 43-47.).

I juli-august måned, efter 2-3 måneders drægtighed, graver hunnen ved hjælp af sine kraftige forkløer en hule, hvori de 10-14 æg anbringes og tildækkes. Den vælger et sted, hvor solen kan komme til at skinne på jorden, og hvor der er tilpas fugtighed. Efter ca. 6 uger klækker æggene. (Danmarks Natur, Bind 7).

Markfirbenets æg og yngel er derfor **særligt følsomt overfor kørsel og vibrationer** på grund af den lange klækningsperiode. De voksne er udsatte for seismik-aktiviteterne, når de om sommeren opholder sig i deres gange og ikke mindst i dvaleperioden/overvintringsperioden, hvor de i hele perioden opholder sig i gange/huler i sand/jord. Specielt kraftige rystelser/vibrationer i mere sandede områder, må antages at have en langt mere ødelæggende virkning på gange og huler, end tilfældet er på en mere leret jord. Overvintrende markfirben og æg kan ikke flygte fra hverken de tunge køretøjers hjul eller de kraftige vibrationer. Over lange afstande på især mere sandede lokaliteter, vil de kraftige rystelser medføre sammenstyrtning af gange og huler og æg vil blive knust. Desuden må det antages, at markfirbenets hørelse vil tage skade som følge af vibrationsbølger, der både går horisontalt og vertikalt.

Vi mener, at de seismiske undersøgelser ikke kan foretages FØR der er gennemført en egentlig faunaundersøgelse af de omfattede arealer, at seismiske undersøgelser helt bør undgås i sandede områder som f.eks. arealerne inden for strandbeskyttelseslinjen og at Kalundborg Kommunes

oprindelige sikkerhedsafstand på 200 m som minimum bør fastholdes. Tilladelsen påklages således også på dette punkt.

7) af ansøgningens bilag 6 på side 9 figur 5-4 samt i tilladelsens fig. 2 (se vedhæftet bilag 2, figur 3 og 4) ses en oversigt/et kort over forekomst af veje og spor indenfor og omkring kortlagt § 3-natur, som kan benyttes ifm. de seismiske undersøgelser.

Vi skal gøre opmærksom på, at den med rød angivne **stikvej fra Lyngvejen og ned til parkeringsplads 6 (P6)** ikke er asfalteret. Der er her tale om to smalle hjulspor, der er delvist asfalteret – hvilket fremgår af bilag 2 figur, 5-8. Den kan således ikke benyttes i forbindelse med de planlagte seismiske undersøgelser uden at den bliver beskadiget. Hvis den nævnte stikvej planlægges benyttet til seismisk undersøgelse, påklages dette.

8) der er **åbenlys modsætning** imellem ansøgningens udsagn om, at al færdsel foregår udenfor kortlagt habitatnatur samtidig med at traktorspor tillades anvendt. Alle de angivne traktorspor bør verificeres i felten, herunder med en beskrivelse af de nødvendige forholdsregler der må tages for at undgå skader på naturen. Som minimum må der gælde det forbehold, at traktorspor kun befærdes i den tørre sæson. Vi kan ikke af ansøgningen se om der planlægges at benytte **et tidligere traktorspor øst for Langholm Rende**. Det spor er i dag ikke et traktorspor, men er nærmest at betegne som en **trampesti** i et blødt terræn.

Af ansøgningens bilag 6 s. 9, figur 5-4 (vedhæftet som bilag 2, figur 3) fremgår med **lysegrøn streg en skovvej gennem et beskyttet naturområde** fra matrikel 21o, Eskebjerg By, Bregninge gennem matrikel 25b, 26f, 26i og 26l og videre ud til Enghavevej. Dele af det nævnte forløb går gennem beskyttet moseområde (se bilag 2 figur 9).

Kørsel med de nævnte vibra-trucks også på markveje, skovveje og traktorspor vil medføre ødelæggelse (drab) og forstyrrelse af habitatnatur, idet denne også eksisterer på disse veje/sporarealer. I øvrigt er både markveje, skovveje og traktorspor inden for områder kortlagt som §3- og habitatnatur og således en del af naturen og ikke ”noget andet”.

De nævnte køretøjer vil, som tidligere beskrevet, uden tvivl **mase og rive vegetationen op samt ødelægge lokale terrænforskelle** især i den løse jord på Eskebjerg Vesterlyng og i omkringliggende mosejord (Enghaven).

Kørsel med vibrationskøretøjer vil således være i modstrid med fredningskendelsen bestemmelse om at ”den nuværende bevoksning skal bevares og fredes” samt beskyttelsen af særlige naturtyper i Enghaven.

Af Kalundborg Kommunens hjemmeside fremgår følgende beskrivelse af **arts-forekomster** på Eskebjerg Vesterlyng: ”Områdets rummer mange usædvanlige eller direkte sjældne og rødlistede arter, både blandt flora og fauna. Rundbladet soldug er et godt eksempel. Det er en kødædende plante, der trives bedst på næringsfattig, sur og lysåben bund. Den blomstrer typisk fra slutningen af juni til starten af august. Den lille fine plante Nikkende købjælde er tilpasset tørre og sandede steder og blomstrer om foråret i april og maj måned. Ved afblomstring retter blomsterstilken sig ud og ligner en lille fjerbusk. Sommerfuglen spættet bredpande er med et vingefang på 20-24 mm. den mindste bredpandeart i Danmark. Den kendes på de talrige hvide og markante pletter på vingeoersiden. Den kan findes fra sidst i april til først i juni. Spættet bredpande holder til på frodige blomsterrige og gerne lidt fugtige steder. Fransk bredpande ligner til forveksling og lever også på Eskebjerg Vesterlyng. Begge arter flyver i maj-juni, men Fransk bredpande har også en 2. generation der ses i juli-august. Fuglearter, der kan ses i området, er f.eks. Rødrygget tornskade, Hedelærke, Sanglærke og Vibe. Arterne er alle rødlistede og fredede. Udover de fire arter er der registreret 74 andre, rødlistede fuglearter på Eskebjerg Vesterlyng. Den gule engmyre lever det meste af sit liv underjordisk. På området kan den kendes ved arealer dækket med myrens tuer -ofte spraglet beklædt med blomster. I nogle af tuerne finder man ikke gul engmyre, men den sorte myre.

Dette skyldes at engmyren er ret svag og derfor ofte taber kampen imod andre, mere dominerende myrearter, som derefter indtager boet. Der er forbud mod at plukke og indsamle dyr og planter på Eskebjerg Vesterlyng!" Se: [Vesterlyng](#)

De i ovennævnte beskrivelse nævnte fuglearter vil blive voldsomt påvirket af de planlagte seismiske undersøgelser idet trykbølgerne ikke kun går i jorden vertikalt, men også udbredes horisontalt og derved kraftigt vil påvirke fuglearter og overfladedyr.

Med tilladelsen til færdsel i forbindelse med de planlagte seismiske undersøgelser, er der ikke taget tilstrækkeligt hensyn til ovenstående, hvilket påklages.

9) det fremgår ikke af ansøgningens vurdering af Bilag IV-arter eller i tilladelsen, at CO2 Storage Kalundborg har forholdt sig til forekomsten af den sjældne og fredede Salep-gøgeurt i den østlige del af Saltbæk Vig. Af Kalundborg Kommunes hjemmeside fremgår følgende: "**Salep-gøgeurt** er sjældnen i Danmark, flest voksesteder er der tilbage på Bornholm, mens landets største bestand findes i Kalundborg Kommune på engene i den østlige ende af Saltbæk Vig. Salep-gøgeurt er som alle danske orkideer fredet: De må ikke plukkes, graves op, samles ind eller ødelægges. Mange voksesteder for orkidéer er desuden beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven" – se [Salep-gøgeurt](#)
Dette forhold påklages.

10) der forekommer ikke kun på det planlagte undersøgelsesareal på Eskebjerg Vesterlyng, men også udenfor adskillige **fortidsminder med tilhørende 100 meter beskyttelseslinje** (se bilag 2, figur 10) og flere af disse beskyttelseslinjer overholdes ikke med den planlagte kørsel, hvilket påklages.

11) udlagte **geofoner på arealer med fritgående græssende dyr** på Eskebjerg Vesterlyng udgør en risiko for begge. Det kan endvidere resultere i unøjagtige data, idet dyrene kan flytte rundt på geofonerne. Dette forhold påklages.

Ud over ovenstående vil vi påklage følgende:

- ifølge tilladelsen, har Forsvarets Ejendomsstyrelse fremsendt høringssvar. I svaret fremgår en række bemærkninger og betingelser, som Equinor (som en del af CO2 Storage Kalundborg) skal være bekendt med og opfylde. Det fremgår af høringssvaret i bilag 3, bl.a. vedrørende **Stold skydeterren** (på Eskebjerg Vesterlyng). Heraf fremgår det "...at såfremt der bliver identificeret/forekommer fund af ueksploderet ammunition eller lignende farlige genstande, skal arbejdet straks indstilles, og der skal tages kontakt til Søværnskommandoen.."

Men ved høring af Forslag til strategiske miljøvurderinger for plan og bekendtgørelse for områder til lagring af CO i august 2023, fremgår følgende: "Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse anbefaler på den baggrund, at der i forbindelse med forundersøgelserarbejdet foretages en decideret **UXO-survey**. En UXO-survey kan være, men begrænser sig ikke nødvendigvis til, en inspektion af magnetiske anomalier på og i havbunden. Forud for en UXO-survey skal der fremsendes en plan for gennemførelsen til godkendelse ved Forsvarskommandoen. Efter endt UXO-survey udfærdiges der en liste over mulige UXO fund, som gennemgås med Søværnets Dykkertjeneste."

Vi påklager at anbefalingen om UXO-survey er udeladt som forudsætning for dispensationen. Det er yderst relevant at undersøge hele undersøgelsesområdet både på land og på havet for ueksploderet ammunition, idet det militære område Stold er et område med megen aktivitet, herunder kanonaffyringer og skydeøvelser. Trods Forsvarets Ejendomsstyrelses oprindelige anbefaling har en sådan undersøgelse ikke fundet sted, hvilket hermed påklages.

- med baggrund i, at der i tilladelsen står på side 3, som første paragraf under overskriften 'Tilladelse efter undergrundslovens §3': "Energistyrelsen meddeler samtidig hermed tilladelse til Equinor til forundersøgelser med henblik på efterforskning med henblik på lagring af CO₂ på 100 kt eller derover, jf. § 3, stk. 1. for så vidt angår de dele af undersøgelserne, der strækker sig ud over området for tilladelse C2024/03." **Tilladelsen gælder således et større område end det, der er specificeret i tilladelse C2024/03.**

§3 lyder videre: "Klima-, energi- og forsyningsministeren kan meddele tilladelse for et tidsrum af indtil 3 år til at foretage bestemte typer af forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af de af loven omfattede råstoffer eller med henblik på lagring af CO₂ på 100 kt eller derover, lagring af CO₂ på under 100 kt til andre formål end forskning, udvikling eller afprøvning af nye produkter og processer, anden lagring end lagring af CO₂ og anvendelse af undergrunden til andre formål end indvinding af råstoffer. Tilladelsen skal angive de områder, den omfatter." Energistirelsens afgørelse angiver ikke tydeligt, for eksempel med kort, hvilket område, tilladelsen dækker. Det skal den ifølge §3.

Desuden står der i undergrundslovens §23, stk. 8., at tilladelser gives "efter at sagen har været forelagt et af Folketinget nedsat udvalg. § 6, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse."

Det betyder, at tilladelsen for så vidt angår området uden for tilladelse C2024/03 er ugyldig, medmindre det har været forelagt et Folketingsudvalg. **Det er ikke dokumenteret, at dette har fundet sted**, og dermed må vi fastholde, at tilladelsen ikke gælder områder uden for det område, der er specificeret i tilladelse C2024/03. Tilladelsen påklages således også på dette punkt.

- ikke alle berørte beboere i undersøgelsesområdet har modtaget personlig invitation til CO₂ Storage Kalundborgs informationsmøder. Der er således en meget stort antal borgere, der ikke er informeret grundigt. Fx er alle **sommerhusejerne** (der ikke samtidig er fast bosiddende i undersøgelsesområdet) ikke informeret. Det anslås at være ca. 4.000 borgere, og der er afholdt 3 informationsmøder, hvortil mange er blevet afvist på grund af pladsmangel. CO₂ Storage Kalundborgs informationsforpligtelse er således ikke opfyldt, hvilket påklages.

- i Energistirelsens afgørelse står: "Energistyrelsen har været i dialog med de berørte kommuner, herunder et fælles møde med Kalundborg og Holbæk kommune den 10. december 2024, vedrørende miljøsagsbehandlingen." Der skrives i afgørelsen intet om, hvad der skete på dette møde eller hvad det førte til. Det eneste formål med paragraffen synes at være at dokumentere, at de to kommuner har været hørt. Der foreligger ej heller referat fra mødet, men anmodningen om aktindsigt førte dog til, at vi fik en opsamlende mail fra Energistyrelsen til Holbæk Kommune.

Af denne fremgår, at spørgsmålet om en høring har været diskuteret, og at Holbæk Kommune skal diskutere videre med COWI. Energistyrelsen skriver så efterfølgende, at "Fsva. vores ressource på offshore-habitatbekendtgørelsen har vi vurderet, at en offentlig høring ikke kan bidrage med nye oplysninger, der er relevante for denne vurdering, og vi planlægger derfor ikke en offentlig høring af vurderingen af aktiviteterne på havet".

Vi vil gerne påklage at Energistyrelsen vedtager, at der ikke kan bidrages med yderligere information vedrørende aktiviteterne på havet – vores klage dokumenterer det modsatte, samt at Energistyrelsen med denne udtalelse potentielt påvirker Holbæk Kommunes videre overvejelser. Holbæk Kommune har COWI som sparringspartner. Idet COWI er kontraheret af Equinor, er de ikke en uvildig part. Dette forhold påklages.

- der har ikke været en **høring** forud for Energistirelsens godkendelse og tilladelse. Det fremgår af referat fra Kalundborg Kommunes Teknik og Miljøudvalgs møde d. 9. januar 2025 under punkt 18 følgende "Kalundborg er blevet spurgt om der er særlige ønsker om offentlighedsfase forud for Styrelsens afgørelse. Energistyrelsen ønsker kun at have en offentlighedsfase, hvis offentligheden kan bidrage med fakta og informationer som ellers ikke vil komme frem. Administrationen har

svaret og Kalundborg Kommune anbefaler en offentlighedsfase.” Udeladelse af en sådan offentlighedsfase påklages.

Endelig påklages følgende:

- **utilstrækkelig samfundsøkonomisk begrundelse:** Begrundelsen om betydelig samfundsmæssig interesse for projektet er vag. Det kræves, at der fremvises konkret dokumentation og økonomiske vurderinger, som berettiger, at de naturbeskyttelseslovgivne særlige hensyn kan blive tilsidesat.
- **utilstrækkelig vurdering af langsigtet påvirkning:** Der er bekymringer omkring de midlertidige foranstaltninger, som kan have en varig påvirkning på det lokale klima og økosystem, hvilket ikke er dækket af de nuværende vurderinger.
- **undervurdering af kumulative effekter:** Projektet betragter ikke i tilstrækkelig grad de kumulative effekter af seismisk aktivitet, specielt i forbindelse med parallelle menneskelige forstyrrelser, hvor personale i forbindelse med undersøgelserne tramper gennem sårbare arealer, som det allerede er konstateret (Bilag 2, figur 11).

Det skal til slut bemærkes, at foreningen er blevet gjort bekendt med, at der er indgivet politianmeldelse mod Equinor, da de allerede er gået i gang med undersøgelser inden for strandbeskyttelseslinjen. Det alene burde være nok til, at dispensationen tilbagekaldes. Uanset dette er det foreningens klare anbefaling, at dispensationen – med baggrund i de anført klagepunkter – tilbagekaldes for at forhindre potentielle negative påvirkninger på områdets levesteder og sikre, at beslutningen er i tråd med både lokale og internationale lovkendelser om naturbeskyttelse. Og at en eventuel ny dispensation kun gives, såfremt og i det omfang undersøgelser kan udføres forsvarligt og med de begrænsninger, der er nødvendige for en forsvarlig udførelse.

På vegne af

Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev (klager), v. Kim Ejlersen

Miljøforeningen Ren Nekselø Bugt, v. Henrik Harboe

Miljøbevægelsen NOAH, v. Palle Bendsen

Bilag 1

Kritik af habitatvurderingen

Indledning:

Dispensationen blev givet på følgende vilkår: ”Vibrator må ikke anvendes nærmere end 25 m til forekomster af markfirben, der er registreret inden for de seneste tyve år. Dette gælder for hele undersøgelsesarealet med undtagelse af Nekselø, hvor alle registrerede forekomstområder skal omgås.”

I dispensationen bemærkes bl.a.:

”I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.”, samt

”Energistyrelsen og de berørte kommuner (Odsherred Kommune og Kalundborg Kommune) har i forbindelse med behandlingen af Energistyrelsens tilladelse til projektet foretaget en vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse.”, samt

at ”Energistyrelsen vurderer, at de ansøgte undersøgelser hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan antages at kunne skade integriteten af de internationale naturbeskyttelsesområder.”, samt

at ”...De tre kommuner har vurderet, at den ansøgte aktivitet ikke forventes at skade integriteten af de internationale naturbeskyttelsesområder ... ”, samt

at ”Kystdirektoratet ser ingen grund til at tilsidesætte Energistyrelsens og de berørte kommuners vurderinger.”

Til ovenstående har vi følgende bemærkninger:

Vi er enige i, at Kystdirektoratet skal lave habitatvurdering og vurdering af skade på bilag 4 arter – det gælder enhver tilladelse.

Vi er ikke enige i Energistyrelsens (og Kystdirektoratets) vurdering om, at det ikke kan antages, at integriteten ikke skades. Hvilket vil blive uddybet efterfølgende.

Energistyrelsens habitatvurdering i tilknytning til tilladelsen til seismiske undersøgelser er lavet på foranledning af Energistyrelsen, som har ansvaret for kvaliteten – dette kan ikke lægges over på kommunerne, så det er principielt set underordnet, hvad kommunerne har ment.

Når Kystdirektoratet ikke ser grund til at tilsidesætte Energistyrelsens habitatvurdering, lægger Kystdirektoratet således Energistyrelsens habitatvurderinger til grund for sin afgørelse og må således selvstændigt stå inde for kvaliteten af denne – i det mindste for de dele, der vedrører dispensationen.

Heraf følger efter vores mening, at habitatvurderingen kan og bør prøves af Miljø- og Fødevareklagenævnet i forbindelse med vores klage over dispensationen.

Bemærkninger til habitatvurderingen:

Vi tager udgangspunkt i seismik-ansøgningens ”Bilag 1: Natura 2000-væsentligheds og -konsekvensvurdering” fra COWI i januar 2025, som blev lagt til grund for Kystdirektoratets og Energistyrelsens afgørelser af 31. januar 2025.

Habitatdirektivets Artikel 6, stk. 3 (der også gælder fuglebeskyttelsesområder lyder:

"Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, og med forbehold af stk. 4, giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet, og når de - hvis det anses for nødvendigt - har hørt offentligheden."

Betydningen af Artikel 6, stk. 3 er blandt andet følgende:

1. at alle dele af et projekt skal vurderes i sammenhæng. Der bør stilles et meget stort spørgsmål ved vurderingerne på dette punkt. Vi mener det er i strid med bestemmelsen at lave habitatvurdering, alene for de seismiske undersøgelser. Vurderingen skal ses i sammenhæng med tidligere tilladelser (f.eks. enerettstilladelsen) og de kommende planlagte dele af projektet. Selvom man ikke kan ”hekse” med hensyn til senere projekter som godkendes, er habitatvurderingen af seismik alt for snæver en begrænsning af habitatvurderingen og af den grund bør habitatvurderingen tilsidesættes.

2. Betydningen af ”kan påvirke ... osv.” er enkel. På godt dansk byder formuleringen, at hvis der er blot den mindste risiko for ”væsentlig skade” på et habitatområde, skal der udføres en såkaldt konsekvensvurdering. Væsentlig skade er defineret i muslingedommen som skade på habitatområdets integritet. Altså, hvis der er den mindste risiko for skade på integriteten, så skal der udføres en konsekvensvurdering.

3. En forudsætning for, at en eventuel tilladelse kan gives er, at lokalitetens integritet ikke skades. En ”nyttig” definition på integritet er givet i kommissionens vejledning om administration af Natura 2000 områder: ”- Som en nyttig definition på ”lokalitetens integritet” kan nævnes ”sammenhængen i lokalitetens økologiske struktur og funktion for hele arealets vedkommende eller de naturtyper, kombinationer af naturtyper og/eller artsbestande, for hvilke lokaliteten er eller vil blive klassificeret.”

Af det ovenstående fremgår, at der ikke er krav om en særlig ”væsentlighedsvurdering”, det er en særlig dansk ”variant” af lovgivningen, som ikke har anden hjemmel i habitatdirektivet end det forhold, at hvis det *objektivt set* er utænkeligt at denne eller hin påvirkning kan skade områdets integritet, så behøves naturligvis ingen yderligere konsekvensvurdering af denne påvirkning. Det har den betydning, at en ”væsentlighedsvurdering” *ikke må inddrage skøn*, hvilket også fremgår af Kommissionens vejledning til artikel 6, stk. 3, om administration af Natura 2000 områder.

Muslinge-dommen (C 127/02, Waddenzee) siger bl.a. om dette:

- at alle aspekter af en plan eller et projekt, som ... vil kunne påvirke bevaringsmålsætningen for et habitatområde væsentligt, skal identificeres, samt

- at der kun gives tilladelse til en aktivitet på betingelse af, at der gennem habitatvurderingen er opnået vished for, at aktiviteten ikke skader det pågældende habitatområdes integritet, samt
- at "vished" foreligger, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt, uden rimelig tvivl, kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Dommens betragtning om den videnskabelige vished for, at der ingen skade sker og forsigtighedsprincippet betyder, at vurderingens metode bør bestå i falsificering (tilbagevisning) af en grundlæggende påstand om (nul-hypotese), at en given (identificeret) påvirkning vil skade habitatområdets integritet. Kan påstanden ikke tilbagevises, står den indledende påstand, om skade, ved magt. (Falsifikationsprincippet er beskrevet af videnskabsteoretikeren Karl Popper – beskrivelsen findes i mange leksika).

I det følgende gennemgås forskellige dele af habitatvurderingen på baggrund af ovenstående.

I afsnit 5.3 foretages en sontring mellem de habitatnaturtyper og habitatarter, som underkastes en væsentlighedsvurdering i rapportens afsnit 6 og de habitatnaturtyper og arter som frascreenes og som ikke indgår yderligere i habitatvurderingen.

Denne sontring er nødvendigvis foretaget skønsmæssigt. Og det er i strid med habitatvurderingsreglerne idet "frascreening" ikke kan foretages under inddragelse af skøn. Der er her tale om en klar misforståelse af væsentlighedsbegrebet i relation til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.

De her frascreenede naturtyper og -arter skal overgå til egentlig konsekvensvurdering.

På side 38 nævnes de "frascreenede" habitatnaturtyper og – arter, blandt andet: Stor vandsalamander, klokkefrø, spættet sæl og ynglefuglene, engsnarre, rød glente og fjordterne. Det forekommer os, at argumenterne for frascreening af disse ikke er objektive fordi de inddrager skøn, og derfor burde inddrages i den egentlige konsekvensvurdering.

Den misforståede væsentlighedsvurdering gennemføres i rapportens afsnit 6: Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

I afsnit 6.1.2 vurderes, at alle terrestiske habitatnaturtyper bør inddrages i konsekvensvurderingen, hvilket vi er enige i.

I afsnit 6.2.2 frascreenes

- naturtypen, stenrev i Natura 2000-området N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Den vurdering forekommer meget skønspregt, så vi stiller spørgsmål ved om den vurdering er korrekt og vil mene at disse stenrev bør indgå i konsekvensvurderingen.

- naturtypen, biogene rev i Natura 2000-området N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Den vurdering forekommer meget skønspregt, så vi stiller spørgsmål ved om den vurdering er korrekt og vil mene, at de biogene rev bør indgå i konsekvensvurderingen.

I afsnit 6.3 væsentlighedsvurderes de terrestiske arter.

I afsnit 6.3.2 frascreenes
pigsmerlig i Made sø.

Odder frascreenes i nogle områder. Vi mener ikke odder under nogen omstændigheder bør frascreenes i eller nær områder, hvor der udføres seismiske undersøgelser.

I afsnit 6.4 væsentlighedsvurderes de marine arter.

I afsnit 6.4.2 frascreenes stavbild efter en længere skønspregt vurdering. Stavbild bør derfor konsekvensvurderes grundigt.

I afsnit 6.5 væsentlighedsvurderes fugle.

I afsnit 6.5.2 frascreenes rødrygget tornskade efter en længere skønspregt vurdering. Rødrygget tornskade bør derfor konsekvensvurderes.

I afsnit 6.6 sammenfattes, hvad der skal konsekvensvurderes og frascreenes. Vi er ikke enige i konklusionen for så vidt angår de frascreenede typer og arter jf. ovenstående kommentarer til væsentlighedsvurderingen.

Vores sammenfatning af klagen over den foretagne væsentlighedsvurdering er, at den er misforstået i forhold til de krav der stilles til en vurdering i forhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Navnlig det forhold, at der i vidt omfang inddrages skønsmæssige overvejelser i væsentlighedsvurderingen er i strid med direktivet og de krav, som fremgår af Kommissionens vejledninger om forvaltning af natura 2000 områder, jf. ”kan have ...” skal anvendes på en objektiv måde uden inddragelse af skøn.

Det er ikke til at vide, hvad denne fejlagtige forståelse har betydet for troværdigheden af de foretagne vurderinger/konklusioner – fordi en væsentlighedsvurdering er noget andet end en konsekvensvurdering. Sammenblandingen af de to principper i rapporten gør det svært at vurdere dens kvalitet. Alene af den grund mener vi ikke rapporten bør accepteres, men at seismiktilladelsen og dispensationen bør ophæves og hjemsendes til fornyet behandling i Kystdirektoratet/Energistyrelsen.

Konsekvensvurderingen:

Der mangler således konsekvensvurdering af flere af de frascreenede arter: Stor vandsalamander, klokkefrø, spættet sæl og ynglefuglene, engsnarre, rød glente og fjordterne.

Konsekvensvurderingen er i øvrigt gennemført i rapportens afsnit 7: Natura 2000-konsekvensvurdering.

I indledningen beskrives de påvirkninger, som vil blive undersøgt i vurderingen, det drejer sig om:

- Direkte fysisk påvirkning af habitatnatur eller af habitatarter
- Støjpåvirkning på ynglende og fældende fugle ved de seismiske undersøgelser.
- Visuel påvirkning på ynglende og fældende fugle ved de seismiske undersøgelser.

I afsnit 7.1 vurderes virkningen på terrestriske habitatnaturtyper.

Vi er ikke uenige i, at kørsel ” selv med den letteste vogntype med ballondæk” kan skade naturtyperne.

Som afværgeforanstaltning nævnes, at ”Af denne grund, vil der ikke gennemføres seismiske undersøgelser inden for områder, hvor der er kortlagt habitatnatur fra listen ovenfor”.

Vi mener ikke denne begrænsning er tilstrækkelig. Det afgørende er ikke en mere eller mindre nøjagtig eller forældet kortlægning, men den faktiske forekomst af den beskyttede natur indenfor natura 2000 området. Den beskyttede natur må ikke køres ned uanset, hvor i området den findes. Benyttelse af veje og traktorspor af så tunge køretøjer, som der i givet fald er tale om indbærer risiko for skade på området/naturtyperne (fejlkørsel, vending af store køretøjer, markspor, der er tilgroet med beskyttede naturtyper, trykskader osv.), så det mener vi heller ikke bør finde sted. I den forbindelse erindrer vi om at risiko for skade bør betragtes som skade.

I rapporten anføres: ”Ved iværksættelse af dette tiltag vurderes det at en skadelig virkning på habitatnaturen kan udelukkes. Det vurderes ligeledes at gennemførelse af de seismiske undersøgelser ikke vil føre til at områdets gunstige tilstand ikke kan opretholdes.”

Vi er ikke enige i den konklusion – og stiller i øvrigt spørgsmål ved om området er i god tilstand. I afsnit 7.1.2 gives ikke en ordentlig beskrivelse af den nuværende tilstand i forhold til bevaringsmålsætningerne, det svækker argumenterne for, at bevaringsmålsætningernes opfyldelse ikke forsinkes/ forhindres.

I afsnit 7.2 vurderes virkning på habitatarterne.

Konsekvensens vurderingerne bygger i det væsentlige på antagelser om arternes lave mobilitet og afværgeforanstaltninger i form af begrænsninger af kørsel/undersøgelser nær registrerede (ikke mobile arter) arter. Som også nævnt foran vedr. punkt 7.1 om naturtyper mener vi, der er store problemer med princippet om at undgå undersøgelse på de steder, hvor de beskyttede arter faktisk er registreret og i øvrigt findes. Både plantearter og dyrearter har det med at dukke op her og der og alle vegne på en uforudsigelig måde.

Det er naivt at tro, at man kan køre rundt om registreringspunkter uden samtidig at nedkøre arter, der nu en gang tilfældigvis er dukket op uden for det registrerede område. Som ved naturtyperne, mener vi selvfølgelig også, der er risiko for skade på arterne ved undersøgelserne i de beskyttede område. Kørsel på traktorspor og mindre veje i naturområderne bør være udelukket på grund af køretøjernes størrelse og risiko for fejlkørsel i forbindelse med vendinger mv. på de små veje. Det forekommer endvidere uklart, om der foretages undersøgelser på selve stranden.

Om månerude og mygblomst heder det:

”I de blå områder på Figur 7-3 og Figur 7-4 vil der ikke foregå hverken kørsel af køretøjer eller udlægning af geofoner til fods. Dette skyldes, at der i disse områder er forekomster af de sårbare planter enkelt månerude og mygblomst. Omkring hver kendt lokalitet med en af de to arter er der udlagt en buffer på 200 meter. Indenfor et af bufferområderne ligger der et traktorspor. Traktorsporet vurderes fortsat at kunne benyttes af både gående og køretøjer uden at dette vil forårsage en skadelig virkning på enkelt månerude og mygblomst. Dette skyldes at traktorsporet ikke består af natur og ikke er levested for arterne. Ved at undgå områder med forekomster af de to plantearter, vurderes det at der ikke vil forekomme en skadelig virkning på de to arter enkelt månerude og mygblomst.”

I den udgave af dokumentet vi – og offentligheden - er i besiddelse af er det praktisk umuligt at se de omtalte lokaliteter. Traktorsporet bør være forbeholdt, de for områdets bevarelse nødvendige aktiviteter ikke til seismikundersøgelser.

Om de forskellige ”vindelsnegle” anføres en række argumenter som vi ikke kan gennemskue. Men selve angivelsen af lokaliteterne er praktisk set umulige at se på figurene i den offentliggjorte udgave af habitatvurderingen.

Pigsmerling: Vi er ikke i stand til at vurdere hvor meget støj pigsmerlingen kan tåle. Det anføres i vurderingen, at "Det forventes endvidere med softstart-proceduren af de seismiske undersøgelser, at de pigsmerlinger der potentielt måtte befinde sig i området, vil flygte og vende tilbage, når aktiviteten ophører, og dermed undgå skadelig virkning ift. at få sprængt svømmeblæren." Dette argument forekommer os absurd, først skræmmer man dyret væk, og derefter sender man (dødelig ?) dosis ud i vandet. Hvilken garanti har man for at dyret skræmmes væk?

Oddere: Skaden på Oddere vurderes ud fra emner som permanente og midlertidige høreskader. Gener for oddere forekommer formentlig ved langt lavere lydstyrker. Det er en absurd parameter at måle på i forbindelse med en konsekvensvurdering, som skal have et bredere sigte end lige netop akutte skader og gener.

Marsvin:

Marsvin er selvsagt støjfølsomme. De danske bestande er alle formentlig ret generet af skibsstøj og lignende. Yderligere støjbelastning af marsvin er derfor selvsagt ikke ønskeligt.

Det nævnes bl.a. at "Som udgangspunkt er marsvin aldrig rigtig i hvile, og der er således ikke defineret nogen rasteområder for arten". Marsvin kan findes på fredelige områder, hvor de "snorksover" i små flokke eller familier. Selvfølgelig hviler marsvin, ligesom de fleste pattedyr, en gang i mellem. Hermed ikke sagt, at det ikke er et aktivt dyr.

Marsvin registrerer lyde over mange kilometers afstand. Seismiske undersøgelser påvirker derfor marsvinenes adfærd over lange afstande. Derfor er der selvfølgelig risiko for væsentligt ændrede – og økologisk set – negative påvirkninger af marsvin. Rapportens fokus på akutte virkninger som høreskade og lignende er irrelevante i en habitatvurdering.

"Softstart"-metoden, hvor man starter med at "forskrække" marsvinene er i sig selv en uacceptabel tilgang til spørgsmålet om afværgetiltag. Det er jo et tiltag, der i sig selv laver skade.

Marsvinene er optaget som beskyttet art i område N 166, der ikke har direkte overløb med tilladelsesområdet. Men marsvin fra området bevæger sig langt omkring og skader på marsvin i tilladelsesområdet, vil naturligvis også skade marsvin i N 166. Det er nærliggende at tro, at marsvin fra N 166 både raster og hviler i de lavvandede områder i Nekseløbugten.

Desuden er marsvin bl.a. en bilag 4 art, der skal beskyttes overalt efter reglerne i habitatdirektivets bilag IV.

I afsnit 7.2.2 vurderes spørgsmålet om opfyldelse af bevaringsmålsætningerne.

"Således vurderes gennemførsel af de seismiske undersøgelser ikke at forhindre opfyldelse af bevaringsmålsætningerne." hedder det i konklusionen.

Den konklusion er vi meget utrygge ved.

7.3 Vurdering af konsekvenserne for ynglende og trækkende fugle.

Vurderingen er her baseret på afværgetiltag i form af forbud mod undersøgelse i yngletiden inden for visse afstande – typisk 300 m. Spørgsmålet er for os, om det er et tilstrækkeligt "afværgetiltag". Det kort som findes i den offentlige udgave af habitatvurderingen, som vi har modtaget er så dårligt opløst, at det praktisk set er umuligt, at se de aktuelle områder.

Om opfyldelse af målsætninger hedder det:

”Der vil ligeledes ikke gennemføres arbejde indenfor 300 meter af udpegede potentielle levesteder, fældeområder eller ørnereder. Dermed forbliver områderne uforstyrrede i de perioder hvor de benyttes af de ynglende og fældende arter. For rødrygget tornskade vil der ikke udføres arbejde indenfor områder med tidligere registreringer af ynglepar i artens yngleperiode.

Det vurderes i rapporten at disse foranstaltninger vil forårsage, at der fortsat vil være de samme uforstyrrede områder for ynglende og fældende arter under og efter de seismiske undersøgelser, som der er i forvejen.

Vi gør i den forbindelse opmærksom på at Natura 2000 område 154 er omfattet af Ramsar konventionen der forpligter til forbedring af tilstanden i området for fugle. Vi kan ikke se at de seismiske undersøgelser på nogen måde bidrager til dette – tværtimod vil det føre til yderligere forstyrrelser i området til hindring for forbedringen.

I afsnit 7.4 beskrives kumulative forhold:

I indledningen af dette afsnit nævnes:

”Der kendes ikke til andre projekter eller planer, der sammen med nærværende projekt, kan påvirke de nærliggende Natura 2000-områder. Og det hverken indenfor den begrænsede tidsperiode for den geofysiske dataindsamling eller indenfor den geografiske udbredelse, hvor der potentielt kan ske påvirkninger.”

Det er en sandhed med modifikationer fordi de seismiske undersøgelser i sig selv er en del af en større plan om at muliggøre etablering af anlæg til CO₂ lagring under tilladelsesområdet. Af den grund er habitatvurderingen i strid med artikel 6, stk. 3 i habitatdirektivet og muslingedommen.

Derfor er vel indsat forbeholdet ”... indenfor undersøgelsens tidsperiode ...”

Forholdet til den større plan inddrages på denne måde ikke i habitatvurderingen.

Det er vores opfattelse, at det forhold, at dele af den endelige plan endnu ikke kendes, kan føre til ”salami” habitatvurdering af det samlede projekt, selvom det kan forekomme vanskeligt at undgå. Mange aspekter af CO₂ lagring kunne formentlig sagtens have været vurderet allerede.

Det fremgår i øvrigt af mange af de foretagne vurderinger, at der lægges vægt på projektets midlertidighed. Det er jo også en sandhed med modifikationer. De seismiske undersøgelser udføres jo først som forundersøgelser og senere som mere detaljerede undersøgelser (efter eneretstilladelse er meddelt). Det vil sige, at der udføres seismiske undersøgelser i mindst to omgange. Det må vel også forventes at yderligere seismiske undersøgelser vil finde sted i forbindelse med monitorering, hvis lagringen tillades. Hvor ofte dette vil forekomme oplyses ikke.

Det har den betydning, at konsekvensvurderingen bør tage højde for, at seismiske undersøgelser og de forstyrrelser/skader de måtte give anledning til må betragtes som gentagne aktiviteter snarere end enkeltstående begivenheder.

Det anføres herefter:

”Ifølge den undervandsstøj forårsaget af den normale skibstrafik, som vil pågå samtidigt med de 3 måneder de seismiske undersøgelser vil pågå på offshore-delen, vurderes de kumulative påvirkninger heraf at være ubetydelige overfor marine pattedyr og fisk. Dette skyldes, at udsendelsen af undervandsstøj fra skibstrafik ikke er impulsstøj og dermed støj som marine

pattedyr og fisk i forvejen er tilpasset. Endvidere er det vurderet ud fra modelleringen af undervandsstøj i Bilag 5 (COWI, 2024), at væsentlige påvirkninger på marine arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, kan udelukkes. ”

Argumentet om, at skibstrafik-støjen ikke er impulsstøj er søgt og vi stiller spørgsmål ved dets saglighed. Marsvin er belastet af skibsstøj i et vist omfang og vil også blive belastet af impulsstøj fra de seismiske undersøgelser. De belastninger er ikke uafhængige og må selvfølgelig adderes. Vi mener ikke den ekstra belastning er ubetydelig, navnlig ikke, når der foreligger en belastning i forvejen.

I afsnit 7.5 summeres konklusionen af konsekvensvurderingen i de forskellige Natura 2000 områder.

Konklusion om N 154, N 156, N 157 og N 166, :

I konklusionerne nævnes, at ”Påvirkninger forbundet med de seismiske undersøgelser vil ikke skade områdets integritet. ...”

På baggrund af alt det ovenstående finder vi, at der må stilles et stort spørgsmål til den konklusion, som vi ikke er enig i.

Sammenfattende mener vi bl.a., at

- væsentlighedsvurderingen indeholder alvorlige metodiske mangler og er i det hele taget misforstået i forhold til kravene efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. En konsekvens er navnlig, at der ikke er gennemført konsekvensvurdering af bl. a. stor vandsalamander, klokkefrø, spættet sæl og ynglefuglene engsnarre, rød glente og fjordterne.

- konsekvensvurderingen er overfladisk og fokuserer ensidigt på akutte virkninger, men mindre på andre virkninger, der kan have betydning for opretholdelse af områdernes struktur og økologiske funktioner mv., dvs. områdets integritet.

- konsekvensvurderingerne tilsyneladende lægger til grund, at aktiviteterne er midlertidige samt at aktiviteterne udføres uden sammenhæng med andre kendte planer for området (herunder yderligere seismiske undersøgelser og andre forhold i forbindelse med CO2-lagring).

- Konsekvensvurderingerne burde, efter vores opfattelse, for overskuelighedens skyld, være udført for hvert natura 2000 område for sig.

- Konsekvensvurderingen er et partsindlæg, der uprøvet er lagt til grund for Energistyrelsens og Kystdirektoratets tilladelser. Da konsekvensvurderinger skal bygge på videnskabelige synsvinkler finder vi det kritisabelt, at COWI's konsekvensvurderinger ikke er forelagt til bedømmelse for et uafhængigt videnskabeligt institut med kompetence på området, som det må antages, at hverken Energistyrelsen, Kystdirektoratet eller Kommunerne er i besiddelse af. Alene dette forhold udgør en uacceptabel risiko for skade på områdets integritet.

Bilag 2

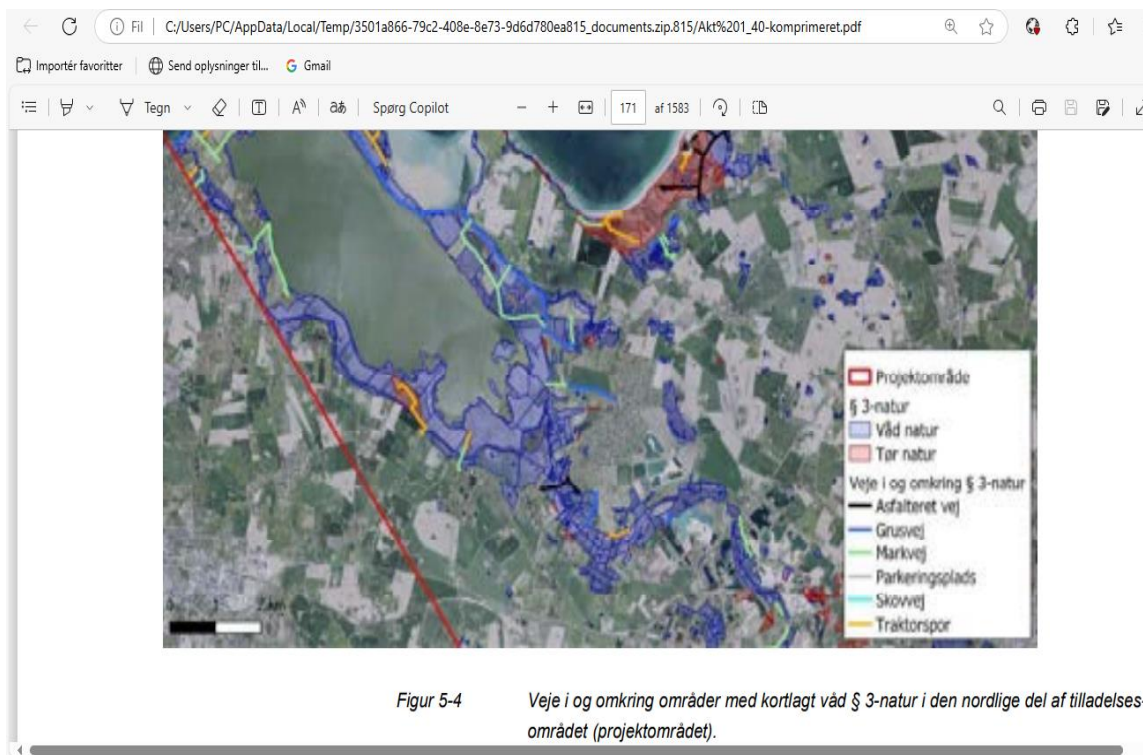
Fotos og screen dumps

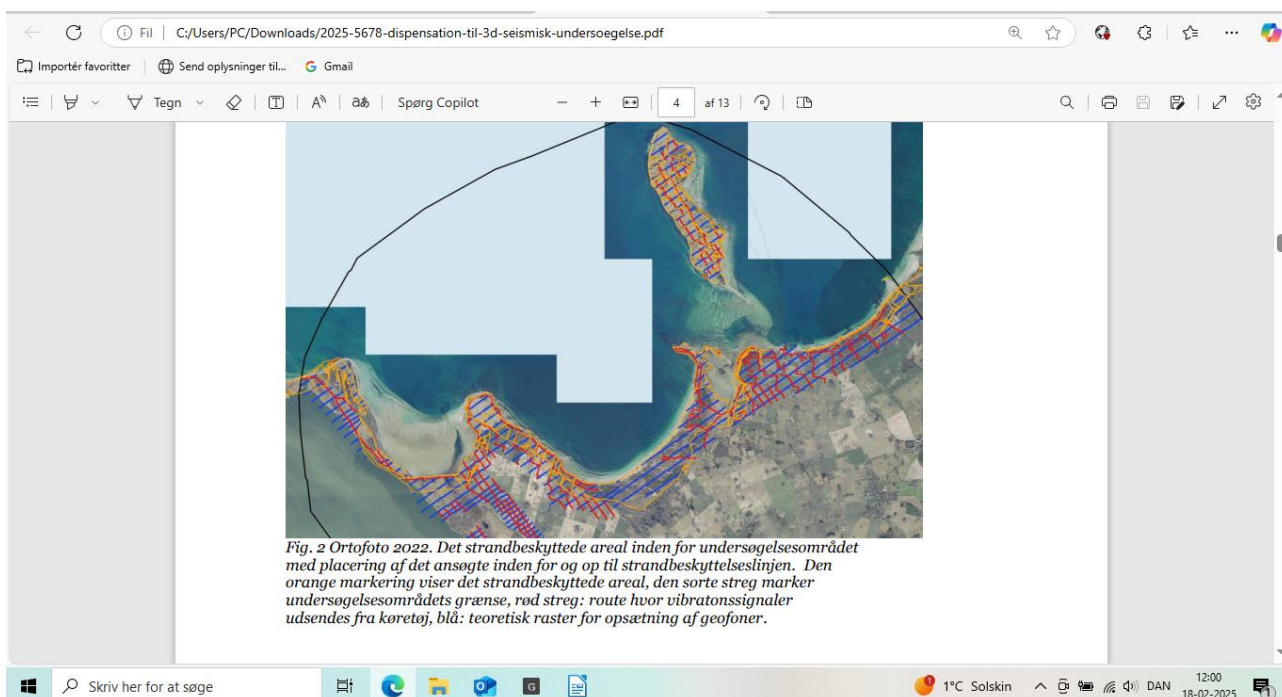
Figur 1: Skiltning om max. 3,5 tons på Vesterlyng (1 af 2)

Figur 2: Skiltning om max. 3,5 tons på Vesterlyng (2 af 2)

Figur 3: Skærmdump af ansøgningens bilag 6 s. 9 figur 5-4

Figur 4: Skærmdump fra tilladelsens s. 4 fig. 2

Figur 5: Stikvejen til parkeringsplads P6 (1 af 4)

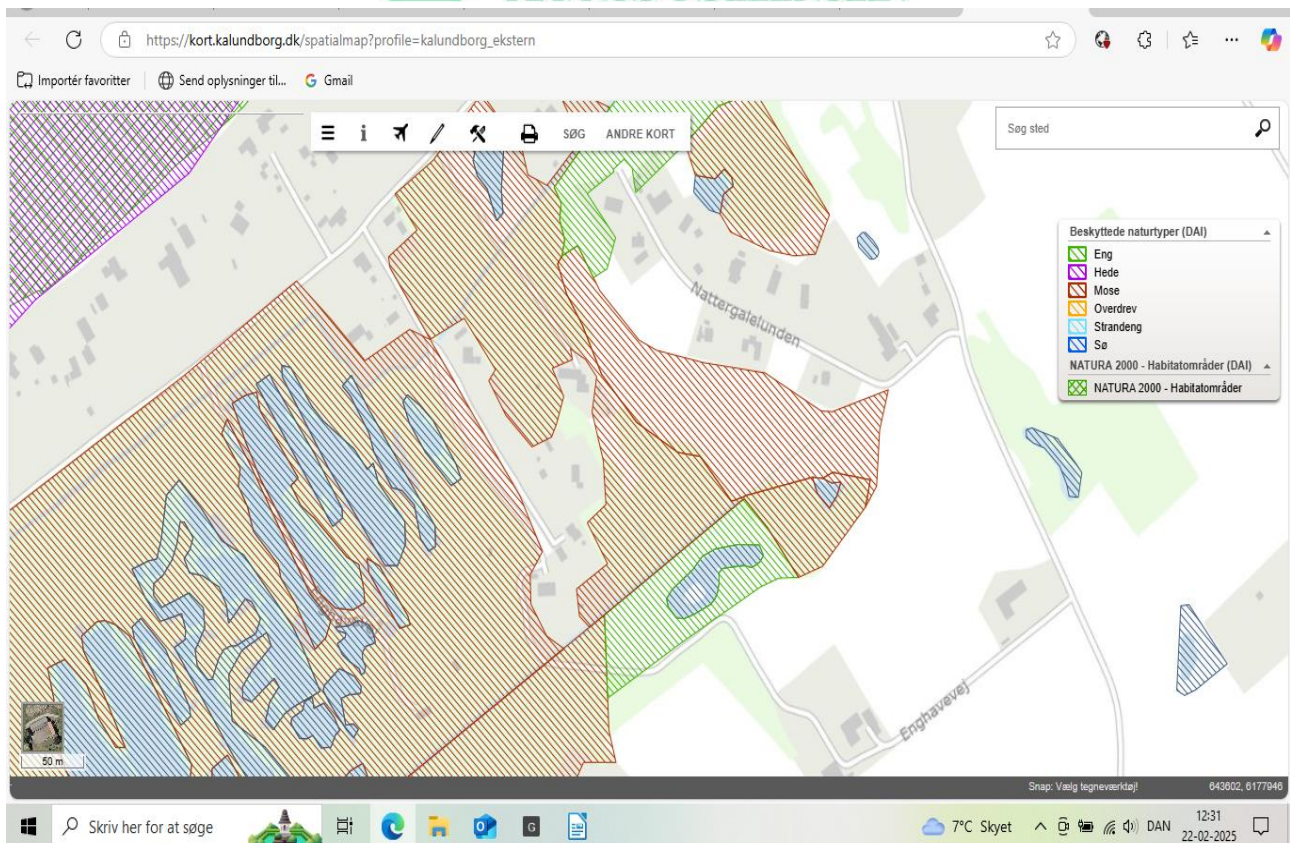
Figur 6: Stikvejen til parkeringsplads P6 (2 af 4)

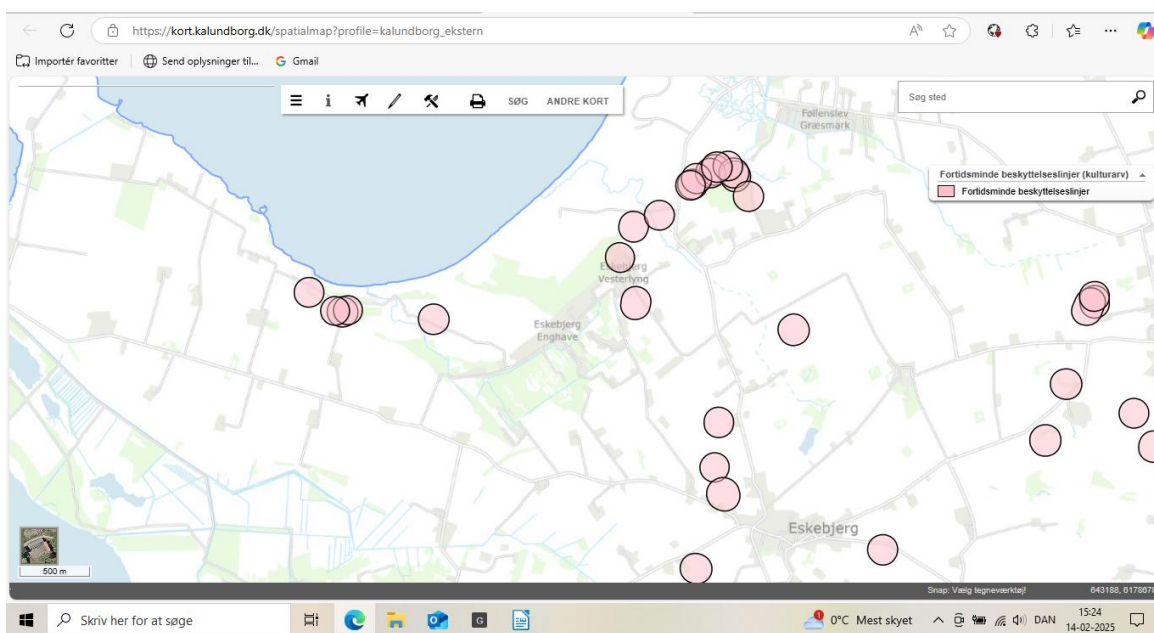
Figur 7: Stikvejen til parkeringsplads P6 (3 af 4)

Figur 8: Stikvejen til parkeringsplads P6 (4 af 4)

Figur 9: Skærm dump fra Kalundborg Komm.s digitale kort med beskyttede naturtyper omkr. Enghaven

Figur 10: Skærm dump fra Bilag vedr. fortidsmindebeskyttelseslinjer

Figur 11: Personale tramper gennem